
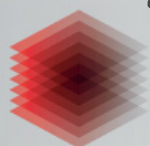

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ДНТБ
УКРАЇНИ

TIB
LEIBNIZ INFORMATION CENTRE
FOR SCIENCE AND TECHNOLOGY
UNIVERSITY LIBRARY

Українська
бібліотечна
асоціація

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

IV Міжнародна конференція
«ВІДКРИТА НАУКА
ТА ІННОВАЦІЇ В УКРАЇНІ 2025»

IV International Conference
«OPEN SCIENCE AND
INNOVATION IN UKRAINE 2025»

CONFERENCE PROCEEDINGS

22-23.10.2025

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Ми раді представити вам збірник тез доповідей, виголошених на IV Міжнародній науковій конференції «Відкрита наука та інновації в Україні 2025» (OSIU2025), що відбулася 22–23 жовтня 2025 року в онлайн-форматі.

Конференція OSIU2025, організована Державною науково-технічною бібліотекою України в співпраці з ТІВ – Лейбніцьким інформаційним центром науки та технологій університетської бібліотеки за підтримки Міністерства освіти і науки України, зібрала науковців, адміністраторів, видавців, спеціалістів з ІТ-технологій та інших фахівців, зацікавлених у розвитку відкритої науки та інновацій.

Цей науковий форум став важливим кроком у підтримці принципів відкритої науки в Україні, спрямованим на інтеграцію нашої наукової спільноти до Європейського дослідницького простору, розробку ефективних політик у сфері наукових даних і забезпечення сталого розвитку дослідницької інфраструктури. Учасники мали змогу поділитися своїм досвідом, обговорити нагальні проблеми й визначити перспективи подальшої співпраці.

Представлені в цьому збірнику тези відображають різноманітність тем, охоплених на конференції:

- формулювання політик відкритої науки та інновацій;
- розвиток дослідницької інфраструктури й інституційних репозитаріїв;
- вільний обмін даними та інтеграція України у світові наукові процеси;
- використання сучасних технологій, включно зі штучним інтелектом, для розширення можливостей досліджень.

Ми вдячні всім учасникам за їхній внесок, а також організаторам і партнерам за підтримку, яка зробила цей захід успішним. Сподіваємося, що тези, зібрані в цій збірці, стануть цінним ресурсом для дослідників і сприятимуть подальшому розвитку відкритої науки та інновацій в Україні та світі.

*З найкращими побажаннями,
Оргкомітет конференції OSIU2025*

ЗМІСТ / CONTENTS

ІНСТРУМЕНТИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У СВІТОВІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТНІЙ ПОЛІТИЦІ.....	9
Абрамова Ольга, Торяник Жанна Іванівна	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ДІЄВІ ІНСТРУМЕНТИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ОСВІТНІХ І ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	12
Алексеева Світлана	
КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	15
Білаш Оксана, Величко Лев	
ЯКІСНІ МЕТОДИ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ОЦІНКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	17
Білаш Оксана, Сорокатиий Микола	
LLM У НАУЦІ: АТРИБУЦІЯ ТА ВІДТВОРЮВАНІСТЬ	20
Валін Максим, Оришук Василь	
УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТОМ ІНТЕРЕСІВ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	23
Величко Лев, Білаш Оксана, Сорокатиий Микола	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	25
Вигівська Вікторія	
МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ДОСТОВІРНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	29
Волошин В'ячеслав	
ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: АЛГОРИТМ, РИЗИКИ ТА ОСВІТНІ ПЕРСПЕКТИВИ	32
Воляннюк Анастасія	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ НАУКИ ТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	35
Герасименко Дмитро	
ДО ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНИХ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	33
Горбачук Василь, Гавриленко Сергій, Голоцуков Геннадій, Рибачок Дмитро	
НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ — КІЛЬКІСНИЙ МЕТОД ОЦІНКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЧИ ВПЛИВ?	40
Діденко Юлія, Гавриш Андрій	
ВІДКРИТА НАУКА ЯК ОСНОВНА ПЕРЕВАГА МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ УСТАНОВ ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРТНОГО ОПИТУВАННЯ.....	43
Драч Ірина, Петроє Ольга, Бородієнко Олександра, Регейло Ірина, Слободянюк Олена	

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ У СТВОРЕННІ УМОВ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ РАМКОВОЇ ПРОГРАМИ ЄС З ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ.....	46
Жарінова Алла, Красовський Олексій, Дьогтева Ірина	
КРИТИЧНІ РИЗИКИ УЧАСТІ У КОНКУРСНИХ ПРОЄКТНИХ ПРОПОЗИЦІЯХ СПІЛЬНИХ МІЖНАРОДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	50
Завгородній Ігор, Літовченко Олена, Завгородня Наталія	
ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ВПЛИВУ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ ЛІКАРІВ-ІНФЕКЦІОНІСТІВ	52
Завгородня Любов	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	55
Зеленський Сергій	
ВІДКРИТІ ДАНІ ДЛЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: РОЛЬ АГРОВОЛЬТАЇКИ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТА ЕНЕРГОБЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД.....	58
Івкін Віктор	
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ.....	60
Калініченко З. Д.	
ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ	64
Капіца Ю. М.	
ПРАВО НА ЗАБУТТЯ НА РІВНІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПАМ'ЯТІ: КОНФЛІКТ АНТРОПОЦЕНТРИЧНОЇ НОРМИ ТА АКсіОМИ ПЕРМАНЕНТНОСТІ ДАНИХ.....	66
Кравчук Світлана	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ КОНЦЕПЦІЇ ВІДКРИТОЇ НАУКИ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ КОНТЕКСТ	69
Кропочева Н. М.	
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН У ФОРМУВАННІ ІНФРАСТРУКТУРИ ВІДКРИТОЇ НАУКИ	71
Кулик М. М.	
ІННОВАЦІЙНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ІТ-СЕКТОРІ.....	74
Кулічев Віктор, Яновська Вікторія	
РОЗВИТОК АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ІЗ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	76
Листопад Олексій	
ЕПОХА ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ: ГАРМОНІЯ ЧИ ХАОС?.....	78
Насакіна Світлана	

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17537244>

Завгородній Ігор,

д.мед.н., професор,

Харківський національний медичний університет, Україна,

ORCID: 0000-0001-7803-3505, e-mail: zavnikua@gmail.com

Літовченко Олена,

Ph.D, доцент,

Харківський національний медичний університет, Україна,

ORCID: 0000-0002-5286-1705, e-mail: latyshkaelena@gmail.com

Завгородня Наталія,

к.мед.н., доцент,

Харківський національний медичний університет, Україна,

ORCID: 0000-0003-1052-1611, e-mail: z.nataliia@gmail.com

КРИТИЧНІ РИЗИКИ УЧАСТІ У КОНКУРСНИХ ПРОЄКТНИХ ПРОПОЗИЦІЯХ СПІЛЬНИХ МІЖНАРОДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

***ABSTRACT.** The development of modern biomedical research requires both intellectual and financial resources. A key condition for preparing competitive project proposals is a high level of innovation, which can only be achieved through long-term collaboration with international partners. This paper highlights critical risks encountered in the process of submitting joint international project applications. These risks include insufficient transparency of expert evaluation, the use of project ideas without proper acknowledgment of authors, and challenges in aligning research priorities across teams. The paper emphasizes the importance of involving young researchers under 35, building sustainable academic partnerships, and applying the principles of open science. International registries and platforms such as OSF Registries, Research Registry, and CORDIS are discussed as essential tools for ensuring transparency, authorship protection, and the competitiveness of Ukrainian research teams at the global level.*

ВСТУП. Розвиток сучасних наукових досліджень у галузі медико-біологічних наук потребує залучення необхідних ресурсів як інтелектуального, так і фінансового характеру. Серед ключових умов підготовки конкурентоспроможної заявки, безумовно, є високий науково-інтелектуальний рівень запропонованих інновацій. Не викликає сумніву, що формування такого рівня можливе лише за умови багаторічної співпраці з європейськими науковими партнерами. Водночас виконання сучасних наукових досліджень та оформлення науково-технологічних результатів неможливі без налагодження фінансової підтримки. Залучення зазначених ресурсів у сучасних умовах можливе переважно завдяки участі в грантових конкурсах, у тому числі на засадах співфінансування з іноземними партнерами.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. У роботі узагальнено власний досвід участі в підготовці проєктних пропозицій спільних конкурсів, зокрема: Конкурс на виконання наукових досліджень і розробок «Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023»; Конкурс грантової підтримки від UDS, що адмініструвався Американськими Радами з міжнародної освіти, 2023 р.; Конкурс спільних українсько-німецьких науково-дослідних проєктів для реалізації у 2024–2025 рр.; Конкурс на отримання грантів у сфері турботи про психічне здоров'я та психосоціальну підтримку в рамках проєкту USAID «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я», 2024 р.; Конкурс UNDP на грант щодо розроблення програми психологічного відновлення психологів ДСНС України, 2024 р. Методи, які було використано: аналіз конкурсних процедур, експертних відгуків, виявлення ризиків та порівняння з міжнародними практиками.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ. Варто наголосити, що підготовка та завантаження проєктної пропозиції разом із супровідними документами є лише заключним етапом участі в конкурсі. Йому передують багаторічна співпраця з іноземними партнерами, формування команди наукових однодумців, залучення молодих учених і здобувачів освіти, вироблення єдиної стратегічної мети розвитку певного наукового напрямку. Водночас практичними ризиками, як свідчить власний досвід, слід вважати:

- збіг наукових інтересів вітчизняної проєктної команди з напрямками досліджень іноземного партнера можливе лише за умови, що між науковими колективами, а особливо між керівниками проєктів, сформовано атмосферу довіри, дотримання принципів академічної доброчесності та коректного спілкування, заснованого на взаємоповазі;
- наявність оригінальної ідеї, покладеної в основу проєктної заявки; при цьому інноваційність наукових рішень має бути доцільною як для вітчизняної, так і для іноземної сторони; повне узгодження наукових інтересів можливе лише за умови попередньої сумлінної роботи та тривалого розвитку співпраці;
- компетентність керівників і науковий досвід членів команди, які формуються на основі багаторічного сталого розвитку наукових шкіл обох сторін;
- участь молодих учених до 35 років, які вже володіють необхідним науковим потенціалом, зумовлює потребу в цілеспрямованому вихованні та підготовці наукових кадрів ще на етапі здобуття вищої освіти;
- експертна оцінка конкурентоспроможності заявки є важливим етапом відбору – брак обговорення зауважень і проблемних питань між експертами та керівником проєкту знижує прозорість і робить цей процес менш об'єктивним;
- ризик використання ідей проєктних заявок без належного визнання авторів. У цьому контексті важливим інструментом захисту інтелектуальних напрацювань є міжнародні реєстри та платформи відкритої науки (OSF Registries, Research Registry, CORDIS тощо), які забезпечують прозорість процесу, фіксацію авторства та збереження доказів первинності ідей.

Використання таких ресурсів сприяє підвищенню довіри між науковими партнерами, запобігає несанкціонованому використанню результатів і водночас зміцнює конкурентоспроможність наукових колективів на міжнародному рівні. Такі платформи дозволяють фіксувати ідеї ще на етапі підготовки заявки, що особливо важливо в співпраці з міжнародними партнерами та участі в конкурентних грантових конкурсах. Вважаємо, що впровадження принципів відкритої науки на цьому етапі сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних наукових колективів на міжнародній арені.

ВИСНОВОК. Отриманий досвід участі в конкурсних пропозиціях спільних міжнародних проєктів додає мотивації до подальшого розвитку досліджень та реалізації успішних результатів, а також сприяє авторитету української науки в міжнародних наукових спільнотах.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Open Science Framework (OSF). Registries [Internet]. Charlottesville: Center for Open Science. Available from: <https://osf.io/registries>.
2. Community Research and Development Information Service (CORDIS) [Internet]. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Available from: <https://cordis.europa.eu>.
3. Ministry of Education and Science of Ukraine. Joint Ukrainian-Swiss Research Projects: Competition 2023 [Internet]. Kyiv: MESU; 2023. Available from: <https://mon.gov.ua>
4. USAID. Resilient Public Health Systems Project: Mental Health and Psychosocial Support Grants 2024 [Internet]. Washington, DC: USAID; 2024. Available from: <https://www.usaid.gov>.